

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026352	IES Brión	Brión	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Antropoloxía	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	14
4.2. Materiais e recursos didácticos	15
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	16
6. Medidas de atención á diversidade	16
7.1. Concreción dos elementos transversais	16
7.2. Actividades complementarias	16
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	17
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	17
9. Outros apartados	17

1. Introducción

O que diferencia claramente a antropoloxía doutras disciplinas veciñas é, sen lugar a dúbidas, o seu marcado e específico carácter global e comparativo. Os pobos, as crenzas, a cultura... son observados baixo a potente lente dunha análise obxectiva que, de seguro, debe contribuír de xeito decisivo ao coñecemento da persoa como tal e, sinaladamente, como ser social; e hoxe engadiremos global. Pero, ademais, esta materia proporciona múltiples perspectivas, xa que combina dentro do vasto campo antropolóxico, outras achegas de saberes e perspectivas diversas. A rica combinación de saberes e contribucións que converxen nesta materia convértena nunha área singular para tratar de lle insuflar aos alumnos e ás alumnas un aire de comprensión e universalidade que os/as libere do cinto de etnocentrismo que a cotío preside as súas vidas.

Esta riqueza perspectivística pode axudar o alumnado dun xeito determinante, por unha banda, a alcanzar unha fértil madurez como persoa e, por outra, a fixar e relacionar diversos coñecementos que foi adquirindo na súa traxectoria académica: filosofía, bioloxía, linguas, historia, economía, arte, etc. Daquela a Antropoloxía convértese por dereito propio nunha materia que, caracterizada pola súa inherente transversalidade, lle propoña ao alumno a reflexión como eixe fundamental dunha existencia cívica crítica e construtiva. Pero é que a antropoloxía como estudo da humanidade, dos pobos antigos e modernos e dos seus estilos de vida, proporciónalle ao/á discente unha sorte de visión de amplo espectro que de seguro lle procura un horizonte de comprensión abstracto que pode axudalo/a, dun xeito moi específico e práctico, a entender de forma madura e intelixente o mundo global no que nos movemos e a incardinarse nel. E, desde logo, sen renunciar a achegar un punto de vista, antropoloxicamente mediado, da nosa realidade en Galicia. Ser quen de contrastar ou, por mellor dicir, examinar cientificamente outras crenzas e visións do mundo desde unha perspectiva eminentemente crítica é un obxectivo que se debe lograr para o enriquecemento do pensamento do alumnado e a súa propia autocomprensión como persoa galega.

O currículo da materia consta de cinco bloques que, por así dicir, van en orde ascendente, en relación ao grao de abstracción e xeneralidade. Daquela, desde a antropoloxía física, pasando pola cultural e social, chégase ao cumio da antropoloxía filosófica como elemento característico que lle debe servir ao alumnado para pechar ou redondear todas as reflexións previas.

Todo iso sen perder de vista o horizonte didáctico-metodolóxico que fai que as competencias se entendan como un "saber facer" que se aplica de forma moi diversa e que conecta coas habilidades prácticas. Se un dos elementos clave no ensino por competencias é espertar e manter a motivación cara á aprendizaxe do alumnado, que implica unha nova formulación do seu papel, activo e autónomo, consciente de ser responsable da súa aprendizaxe, esta materia pode ser, daquela, paradigmática. Xerar afán de indagación e necesidade de novos coñecementos deben xurdir da capacidade de xeración de curiosidade que o/a docente ten que ser quen de motivar. Nesta materia favorécese especialmente o carácter transversal e práctico, e poden empregarse no

proceso de ensino e aprendizaxe de xeito asiduo as tecnoloxías da información e da comunicación, que permiten o acceso a recursos virtuais.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar o obxecto de estudo da antropoloxía, empregando con propiedade os seus conceptos e termos e discernindo entre as súas ramas e escolas para analizar e comprender os problemas propios do seu campo.			2		11	1		1
OBX2 - Entender e valorar as reflexións que a filosofía ven facendo desde os seus inicios sobre a natureza humana, guiada pola intención de atopar aquel ou aqueles elementos que puidesen constituír o feito radical e específico que nos caracteriza, facendo unha comparación histórica das respostas así como confrontándoas coas aportadas por outras ramas do saber, para apreciar que, malia a historicidade das respostas, a cuestión de entender en que consiste ser humano parece que formará parte perenne das interrogacións que nos facemos para dármonos sentido e darlo ao mundo.	1-2		2	1	40	3		1
OBX3 - Examinar o proceso de hominización debuxando a árbore filoxenética do ser humano e reconstruíndo o curso da evolución humana mediante o estudo dos restos fósiles, e clarificar o proceso de humanización identificando os distintos factores que interveñen nel, para manter unha actitude harmoniosa e respectuosa co medio e cos seres vivos, así como unha actitude crítica ante posturas dogmáticas respecto á aparición do ser humano ou ás diferenzas entre individuos e grupos humanos.	2-3	3	2	1	20-31	1-2-4		1
OBX4 - Recoñecer a gran variabilidade da especie humana froito da bioloxía, identificando as achegas relativas á herdanza, a cultura e a interacción co medio ambiente nas poboacións humanas anteriores e actuais, para construír unha actitude crítica e de rexeitamento ante as discriminacións por razón de xénero, orixe racial ou étnica, lugar de nacemento ou veciñanza e unha actitude respectuosa e solidaria con todo ser humano e cos outros animais.	2-3	3	2	1	20-31	1-2-3-4		1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Entender ao ser humano como animal social, e estudar a cultura e a sociedade desde un punto de vista antropológico, incidindo nos métodos de investigación e nas diferentes escolas antropológicas, comprendendo a importancia da endoculturación e da antropoloxía do parentesco, e analizando o etnocentrismo e o relativismo cultural, para entender a construción social da cultura, a diversidade cultural e as actuais culturas globalizadas.	1-2-5	3	2-4	1-2	40	1-2-3		1
OBX6 - Analizar a importancia da produción cultural, tanto material como inmaterial, para comprender os procesos de patrimonialización cultural, entender e valorar os aspectos e as manifestacións propias da cultura galega, e para poder desenvolver traballos etnográficos ou etnolóxicos sobre a mesma.	1-2-3	3	2-4	1-2	31-40	1-2-3	3	1-2

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A antropoloxía como saber	O obxectivo desta unidade é que o alumnado adquira unha noción xeral da Antropoloxía como ciencia e as súas diferentes ramas, dende a antropoloxía biolóxica á antropoloxía filosófica, pasando pola antropoloxía cultural e social	1	4	X		
2	Antropoloxía física	A unidade pretende que o alumnado coñeza os principais momentos da evolución humana, as principais teorías sobre a súa orixe e a forma en que estas orixes poden influír sobre o noso presente. A unidade percorre os principais factores que interviron na evolución e a aparición da conduta especificamente humana: desenvolvemento cerebral, a relación man-cerebro, aparición da linguaxe, diferenzas sexuais	8	8	X		
3	Antropoloxía social: -Rasgos sociais compartidos nos primates -Rasgos sociais humanos universais -Reprodución social e	Nesta unida abórdanse os principais trazos das sociedades humanas e as súas diferenzas coas sociedades animais, Tamén se identifica e define o termo "cultura" e se especifican os seus elementos e a súa importancia no especial	30	24	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	sexualidade	xeito de ser humano; así tamén os mecanismos de reprodución social e a comprensión da sexualidade	30	24	X		
4	Antropoloxía social: -Parentesco -Produción de bens e economía -Lei, orde e conflito. Guerras e xurdimento do Estado	Nesta unidade abórdanse como principais trazos a formación das unidades familiares, as bases dos sistemas económicos, as relacións entre individuos, o mantemento da cohesión política e a resolución de conflitos por medio de guerras	30	50		X	
5	Antropoloxía cultural: -Concepto de cultura -Procesos de endoculturación e diversidade cultural -Arte, relixión e linguaxe	Nesta unidade abórdanse os conceptos de cultura e endoculturación, o tratamento da diversidade cultural. a identificación das relacións entre os usos lingüísticos e os trazos culturais, os elementos característicos da arte e a identificación dos elementos semióticos e formais do fenómeno relixioso, así como os paradigmas para a súa interpretación Nesta unidade aplícanse conceptos referidos ao contexto próximo: a realidade galega, abordando todos os elementos culturais, tal e como aparecen na nosa contorna.	30	50			X
6	Antropoloxía filosófica	A unidade aborda a especificidade da antropoloxía filosófica fronte á física ou cultural. Despois de toda a diversidade que amosa a antropoloxía cultural e logo de repasar a liña de continuidade evolutiva do ser humano co animal, debe abordarse a cuestión de se hai algo común a todos os grupos humanos que nos identifique como humanos. É unha unidade que propón cuestións filosóficas verbo da definición do ser humano e presenta algunha das respostas que se teñen dado a esta cuestión, pedíndolle ao alumnado que comece á súa propia reflexión ao respecto.	1	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A antropoloxía como saber	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Delimitar e precisar o campo de estudo da antropoloxía, así como a súa metodoloxía e as súas técnicas.	o que acordemos	PE	100
CA1.2 - Definir e concretar o obxecto peculiar de estudo das ramas da antropoloxía.	o que acordemos		
CA1.3 - Diferenciar a antropoloxía doutros saberes.	o que acordemos		
CA2.1 - Analizar o papel da antropoloxía filosófica entre as outras disciplinas filosóficas mediante a consideración rigorosa do papel que xoga o ser humano na definición mesma desas disciplinas, e a lectura crítica de textos centrais da tradición do pensamento occidental que perfilan esa relación.	o que acordemos		
CA2.2 - Reflexionar sobre a situación filosofía na súa análise do ser humano, logo da conformación da antropoloxía sociocultural como ciencia social autónoma e da antropoloxía físicobiolóxica como ciencia natural que estuda a natureza humana, debatendo de xeito argumentado e construtivo sobre a posibilidade dun espazo propio para esa indagación filosófica.	o que acordemos		
CA2.3 - Repasar as variacións históricas de teorías que, tanto en tradicións non occidentais como na nosa tradición filosófica, xurdiron para explicar a natureza humana, encadrando esas variacións nas grandes liñas que determinaron as diferenzas entre as distintas épocas da historia da filosofía.	o que acordemos		
CA2.4 - Presentar organizadamente as grandes teorías filosóficas que pretenderon dar co trazo da especificidade dos humanos, usando ferramentas TIC axeitadas e, de ser o caso, confrontando os argumentos desas teorías cos coñecementos aportados, tanto no eido sociocultural como no físico-biolóxico, por outras disciplinas antropolóxicas alleas á filosofía.	o que acordemos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A Antropoloxía. - Definición. - Obxecto. - Fins. - Método e técnicas dos estudos antropolóxicos. - Ramas da antropoloxía. - Antropoloxía física.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Antropoloxía sociocultural. - Antropoloxía filosófica. - A antropoloxía e a súa relación con outros saberes. - A antropoloxía entre as disciplinas filosóficas. - A posición ontolóxica do ser humano. - As raíces antropolóxicas da ética, a estética e a filosofía política. - A antropoloxía filosófica na era da antropoloxía físico-biolóxica e da antropoloxía sociocultural. - A busca da especificidade humana. - Autoconsciencia e consciencia da finitude.

UD	Título da UD	Duración
2	Antropoloxía física	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar o proceso de hominización, repasando o rexistro de restos fósiles que testemuñan o proceso evolutivo que levou á posibilidade de esclarecer a árbore filoxenética do ser humano ata a aparición da especie homo sapiens, a través do estudo das especies prehomínidas e homínidas.	o que acordemos	PE	100
CA3.2 - Coñecer a humanización como proceso evolutivo de adaptación ao medio, comprendendo a plasticidade biolóxica do ser humano que lle permitiu crear a cultura a través da análise da importancia da linguaxe simbólica, da fabricación de ferramentas, da transmisión de coñecementos e do pensamento abstracto.	o que acordemos		
CA3.3 - Recoñecer a gran diversidade e variabilidade da especie humana a través do traballo colaborativo do alumnado, fortalecendo nel unha actitude positiva e respectuosa cara ás diferenzas, apreciándoas como enriquecedoras.	o que acordemos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A evolución humana: o proceso de hominización. - A orixe do homo sapiens desde o punto de vista evolutivo.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A árbore filoxenética. - O proceso de humanización. - A adaptación do homo sapiens ao medio: a linguaxe, a técnica e o pensamento abstracto. - O papel da muller na humanización. - A diversidade biolóxica das poboacións humanas. - O papel da herdanza, a cultura e o medio ambiente na mesma. - Significado das variacións físicas das poboacións humanas e a súa importancia para o conxunto da especie.

UD	Título da UD	Duración
3	Antropoloxía social: -Rasgos sociais compartidos nos primates -Rasgos sociais humanos universais -Reproducción social e sexualidade	24

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Definir ao ser humano desde a súa dimensión social e cultural, entendendo a súa pertenza a diferentes grupos sociais, e comprendendo a noción de rol social e cultural.	o que acordemos	PE	100
CA4.2 - Analizar o termo cultura, asumindo a súa importancia social, salientando os axentes e os procesos de endoculturación, distinguindo as achegas das diferentes escolas antropolóxicas, e comprendendo as perspectivas emic e etic.	o que acordemos		
CA4.3 - Comprender, aceptar e valorar a diversidade cultural e as diferenzas sociais, entendendo as implicacións do etnocentrismo e do relativismo cultural, e distinguindo entre multiculturalismo, interculturalismo e transculturalismo.	o que acordemos		
CA4.4 - Describir e entender as producións culturais, tanto materiais como inmateriais, e comprender a importancia da patrimonialización da cultura nas sociedades actuais.	o que acordemos		
CA4.5 - Entender a importancia da linguaxe e do parentesco en todos os procesos culturais e sociais ao longo do tempo.	o que acordemos		
CA4.6 - Reflexionar sobre os aspectos propios da cultura e da sociedade galega, desenvolvendo un traballo de campo, desde os puntos de vista etnográfico ou etnolóxico.	o que acordemos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- A Antropoloxía sociocultural.
- Os métodos de investigación.
- As escolas antropolóxicas.
- O ser humano como animal social.
- O rol social e cultural.
- As diferenzas sociais.
- Definición de cultura e endoculturación.
- A construción social da cultura.
- Culturas tradicionais e culturas globalizadas.
- A diversidade cultural.
- Etnocentrismo e relativismo cultural. A análise da cultura desde as perspectivas emic e etic.
- Multiculturalismo, interculturalismo e transculturalismo.
- A diversidade cultural sobre o sexo: sexualidade, sexo e xénero.
- Os universais culturais.
- A produción cultural material e inmaterial.
- O hábitat.
- Os costumes e tradicións.
- As manifestacións culturais.
- Antropoloxía do parentesco.

UD	Título da UD	Duración
4	Antropoloxía social: -Parentesco -Produción de bens e economía -Lei, orde e conflito. Guerras e xurdimento do Estado	50

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Definir ao ser humano desde a súa dimensión social e cultural, entendendo a súa pertenza a diferentes grupos sociais, e comprendendo a noción de rol social e cultural.	o que acordemos	PE	100
CA4.2 - Analizar o termo cultura, asumindo a súa importancia social, salientando os axentes e os procesos de endoculturación, distinguindo as achegas das diferentes escolas antropolóxicas, e comprendendo as perspectivas emic e etic.	o que acordemos		
CA4.3 - Comprender, aceptar e valorar a diversidade cultural e as diferenzas sociais, entendendo as implicacións do etnocentrismo e do relativismo cultural, e distinguindo entre multiculturalismo, interculturalismo e transculturalismo.	o que acordemos		
CA4.4 - Describir e entender as producións culturais, tanto materiais como inmateriais, e comprender a importancia da patrimonialización da cultura nas sociedades actuais.	o que acordemos		
CA4.5 - Entender a importancia da linguaxe e do parentesco en todos os procesos culturais e sociais ao longo do tempo.	o que acordemos		
CA4.6 - Reflexionar sobre os aspectos propios da cultura e da sociedade galega, desenvolvendo un traballo de campo, desde os puntos de vista etnográfico ou etnolóxico.	o que acordemos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A Antropoloxía sociocultural. - O ser humano como animal social. - As diferenzas sociais. - Definición de cultura e endoculturación. - Culturas tradicionais e culturas globalizadas. - A diversidade cultural. - A diversidade cultural sobre o sexo: sexualidade, sexo e xénero. - A produción cultural material e inmaterial. - O hábitat. - Os costumes e tradicións. - As manifestacións culturais. - Antropoloxía do parentesco.

UD	Título da UD	Duración
5	Antropoloxía cultural: -Concepto de cultura -Procesos de endoculturación e diversidade cultural -Arte, relixión e linguaxe	50

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Analizar o papel da antropoloxía filosófica entre as outras disciplinas filosóficas mediante a consideración rigorosa do papel que xoga o ser humano na definición mesma desas disciplinas, e a lectura crítica de textos centrais da tradición do pensamento occidental que perfilan esa relación.	o que acordemos		
CA2.2 - Reflexionar sobre a situación filosofía na súa análise do ser humano, logo da conformación da antropoloxía sociocultural como ciencia social autónoma e da antropoloxía físicobiolóxica como ciencia natural que estuda a natureza humana, debatendo de xeito argumentado e construtivo sobre a posibilidade dun espazo propio para esa indagación filosófica.	o que acordemos		
CA2.3 - Repasar as variacións históricas de teorías que, tanto en tradicións non occidentais como na nosa tradición filosófica, xurdiron para explicar a natureza humana, encadrando esas variacións nas grandes liñas que determinaron as diferenzas entre as distintas épocas da historia da filosofía.	o que acordemos		
CA2.4 - Presentar organizadamente as grandes teorías filosóficas que pretenderon dar co trazo da especificidade dos humanos, usando ferramentas TIC axeitadas e, de ser o caso, confrontando os argumentos desas teorías cos coñecementos aportados, tanto no eido sociocultural como no físico-biolóxico, por outras disciplinas antropolóxicas alleas á filosofía.	o que acordemos	PE	100
CA4.2 - Analizar o termo cultura, asumindo a súa importancia social, salientando os axentes e os procesos de endoculturación, distinguindo as achegas das diferentes escolas antropolóxicas, e comprendendo as perspectivas emic e etic.	o que acordemos		
CA4.3 - Comprender, aceptar e valorar a diversidade cultural e as diferenzas sociais, entendendo as implicacións do etnocentrismo e do relativismo cultural, e distinguindo entre multiculturalismo, interculturalismo e transculturalismo.	o que acordemos		
CA4.4 - Describir e entender as producións culturais, tanto materiais como inmateriais, e comprender a importancia da patrimonialización da cultura nas sociedades actuais.	o que acordemos		
CA4.5 - Entender a importancia da linguaxe e do parentesco en todos os procesos culturais e sociais ao longo do tempo.	o que acordemos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A antropoloxía entre as disciplinas filosóficas. - A busca da especificidade humana. - A linguaxe e o simbolismo. - A praxe en liberdade. - As paixóns e os afectos. - A Antropoloxía sociocultural. - O ser humano como animal social. - A dimensión social e cultural da linguaxe. - As diferenzas sociais. - Definición de cultura e endoculturación. - A construción social da cultura. - Culturas tradicionais e culturas globalizadas. - A diversidade cultural. - Etnocentrismo e relativismo cultural. A análise da cultura desde as perspectivas emic e etic. - Multiculturalismo, interculturalismo e transculturalismo. - A diversidade cultural sobre o sexo: sexualidade, sexo e xénero. - Os universais culturais. - A produción cultural material e inmaterial. - O hábitat. - Os costumes e tradicións. - As manifestacións culturais. - Antropoloxía cultural galega e a súa patrimonialización. Etnografía e etnoloxía.

UD	Título da UD	Duración
6	Antropoloxía filosófica	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Analizar o papel da antropoloxía filosófica entre as outras disciplinas filosóficas mediante a consideración rigorosa do papel que xoga o ser humano na definición mesma desas disciplinas, e a lectura crítica de textos centrais da tradición do pensamento occidental que perfilan esa relación.	o que acordemos	PE	100
CA2.2 - Reflexionar sobre a situación filosofía na súa análise do ser humano, logo da conformación da antropoloxía sociocultural como ciencia social autónoma e da antropoloxía físicobiolóxica como ciencia natural que estuda a natureza humana, debatendo de xeito argumentado e construtivo sobre a posibilidade dun espazo propio para esa indagación filosófica.	o que acordemos		
CA2.3 - Repasar as variacións históricas de teorías que, tanto en tradicións non occidentais como na nosa tradición filosófica, xurdiron para explicar a natureza humana, encadrando esas variacións nas grandes liñas que determinaron as diferenzas entre as distintas épocas da historia da filosofía.	o que acordemos		
CA2.4 - Presentar organizadamente as grandes teorías filosóficas que pretenderon dar co trazo da especificidade dos humanos, usando ferramentas TIC axeitadas e, de ser o caso, confrontando os argumentos desas teorías cos coñecementos aportados, tanto no eido sociocultural como no físico-biolóxico, por outras disciplinas antropolóxicas alleas á filosofía.	o que acordemos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A antropoloxía entre as disciplinas filosóficas. - A idea da natureza humana na tradición filosófica. - O problema da natureza humana desde outros horizontes culturais. - Na filosofía antiga. - No medievo. - Do renacemento á ilustración. - Desde o século XIX.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A intervención educativa na materia de Antropoloxía desenvolverá o seu currículo e tratará de asentarse de xeito gradual e progresivo as aprendizaxes que lle faciliten ao alumnado o logro dos obxectivos da materia e, en combinación co resto de materias, unha adecuada adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos da etapa.

Neste sentido, no deseño das actividades, o profesorado terá que considerar a relación existente entre os obxectivos

da materia e as competencias clave a través dos descritores operativos e as liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe, que se presentan nos apartados seguintes, e seleccionar aqueles criterios de avaliación do currículo que se axusten á finalidade buscada, así como empregalos para verificar as aprendizaxes do alumnado e o seu nivel de desempeño.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
O uso de distintos métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, que favorezan a capacidade de aprender por si mesmo e promovan o traballo en equipo

Os materiais e recursos didácticos a utilizar constan de:

- Manuais e ensayos antropolóxicos
- Películas e documentais de contido antropolóxico
- Posibles visitas a lugares de interés antropolóxico
- Libreta de apuntes

Como aspectos globais contemplamos:

O uso de distintos métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado, que favorezan a capacidade de aprender por si mesmo e promovan o traballo en equipo

A realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade

A énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades

O uso de estratexias para traballar transversalmente a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, a competencia dixital, o fomento da creatividade, do espírito científico e do emprendemento

A incentivación dun afán de indagación e necesidade de novos coñecementos a través da capacidade de xeración de curiosidade

O uso de estratexias para traballar o carácter transversal e práctico, empregando no proceso de ensino e aprendizaxe, de xeito asiduo, as tecnoloxías da información e da comunicación que permiten o acceso a recursos virtuais

O emprego de metodoloxías activas que procuren un saber facer que conecte coas habilidades prácticas

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Terase en conta os coñecementos previos partindo dan análise de varios exercicios recollidos ao longo das dúas primeiras semanas.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	1	8	30	30	30	1	100
Proba escrita	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Haberá unha proba escrita e un traballo antropolóxico por avaliación. O resultado da proba terá un peso non superior ao 40% deixando o 60% restante para o traballo de aula e outros traballos propostos.

Criterios de recuperación:

Meidante traballos ou proba escrita da materia impartida na avliación anterior. dita proba ou entrega de traballos terá lugar ao comezo do seguinte trimestre. Para aqueles alumnos que non conseguisen aprobar a materia ao finalizar o último trimestre realizarase unha proba final sobre a totalidade da materia impartida ao longo do curso. Dita proba valorarase sobre 10, sendo a cualificación mínima esixible para aprobar un 5.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

O alumnado que non conseguise superar a materia unha vez rematado o curso e lle quedase pendento para o seguinte ano académico haberá de poñerse en contacto co departamento do profesor que impartiu esta materia, o cal lle informará dos exames a realizar, quedando á súa disposición para axudalo e preparar a materia pertinente. A este respecto, a materia impartida no curso anterior será dividida en dous bloques que se repartirán en dúas probas, unha en xaneiro e outra en abril. Se non se superase algúns destes bloques temáticos poderase realizar un exame global da materia no mes de maio, a modo de recuperación final.

6. Medidas de atención á diversidade

Todas as que se consideren necesarias para fomentar unha aprendizaxe significativa de todo o alumnado.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - ET.1. -Cultura, racionalidade, tolerancia, dignidade dos pobos	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita a algún museo, xacemento ou lugar de interés antropolóxico	Museo do pobo galego, xacementos protohistóricos, entornos rurais, etc			X

Observacións:

Contémplase a posibilidade de realizar algúnha excursión a algún lugar de contido antropolóxico

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Outros
A avaliación da práctica docente levarana a cabo os propios alumnos en torno á metade do curso, e despois, novamente, unha vez rematado o mesmo

Descrición:

Test avaliatorio sobre dita práctica

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A avaliación da práctica docente será levada a cabo mediante unha enquisa que se pasará ao alumnado nos últimos períodos de clases lectivas. Servirá para analizar cales foron os temas que suscitaron maior interese, en vistas a perfeccionalos ou implementalos en cursos posteriores.

Igualmente, pedirase unha avaliación das distintas saídas ou visitas realizadas ao longo do curso.

Recolleranse tamén as propostas de mellora dos propios alumnos con respecto á calidade da materia impartida

9. Outros apartados